

Boletín DE LA CÁMARA AGRÍCOLA DEL AMPURÍAN.

Revista Mensual

PRECIOS DE SUSCRIPCION:
 España . . . . . un año 5 pesetas.
 Extranjero . . . . . 6 »
 ANUNCIOS: Precios convencionales
 Pago anticipado.

Toda la correspondencia
 deberá dirigirse al
 Presidente.

Redacción y Administración:
 Placeta, número 3.

Barrau y Compañía
Sucesores de Barrau Massó y Compañía
 Barcelona □ Valls □ Mongat

Despacho en Barcelona:
Fusina, 6, Bajos

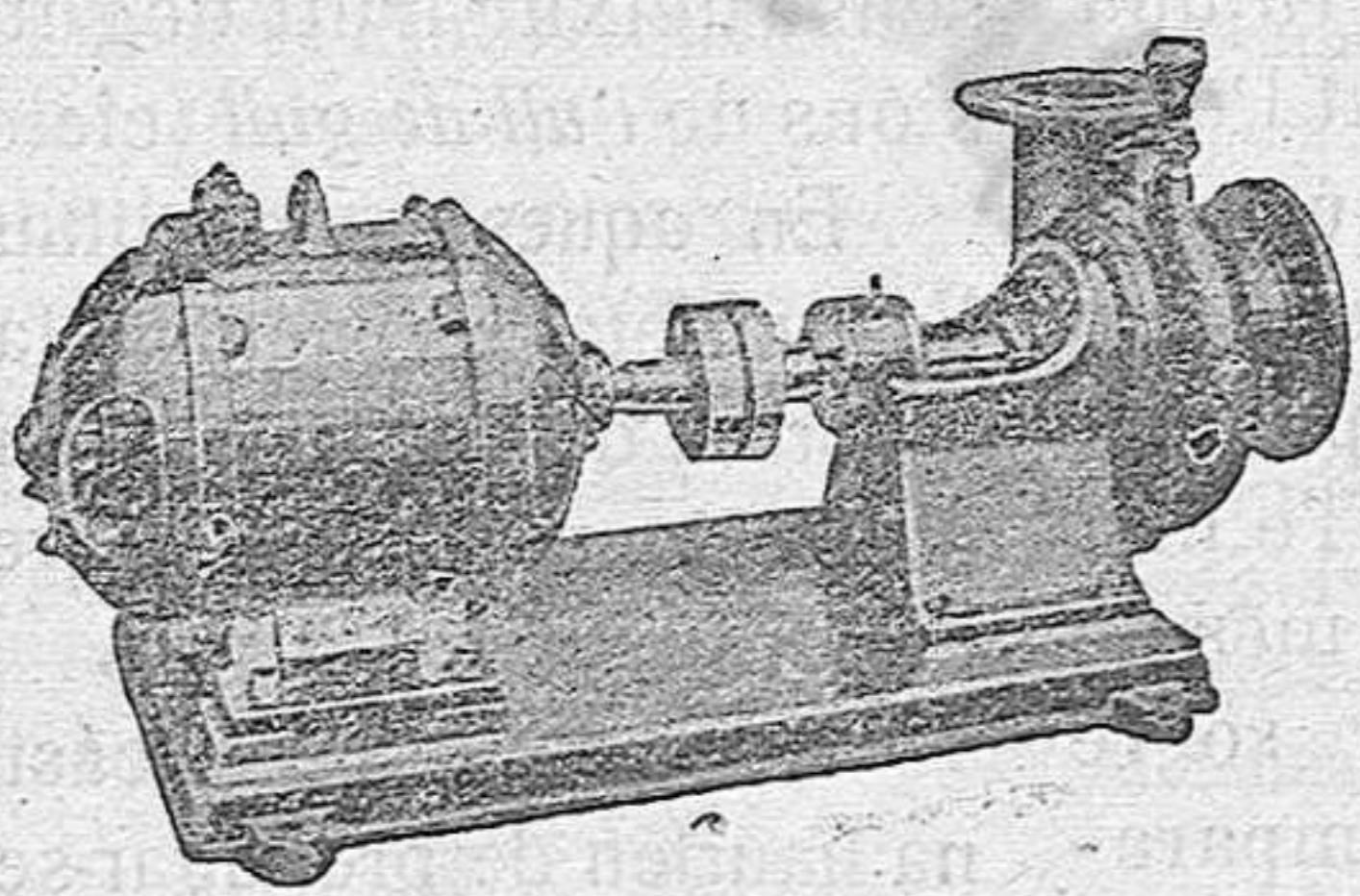

Supertosfato de cal de todas graduaciones.-Sulfato de amoníaco.-Cloruro de potasa.-Sulfato de potasa. Nitrato de sosa.-Sulfato de hierro en grano y polvo. Azufres italianos. - Sulfato de cobre, etc. etc.

Amoniaco Anhidro, para fábricas
de hielo y cámaras frigoríficas.

Bombas centrífugas modernas NEOFOR

Modelo del año 1923, cuyo efecto útil alcanza un 80 por 100, ofrecen una economía de un 50 a 70 por 100 instaladas en substitución de las centrífugas ordinarias.

Bomba de baja presión tipo 1B con electromotor

Servimos bombas
Neofor
 para todos los usos y cualquier caudal y altura. Grandes existencias en los tipos corrientes.

Turbinas hidráulicas modernas COLUMBIA

Para cualquier salto, hasta los más poderosos.

Tuberías y accesorios de todas clases. Pídale presupuestos y detalles

La Maquinaria Anglo-Americana. R. D'AULIGNAC

Dirección telegráfica: «Daulignac». Teléfono interurbano núm. 14-76 A **Barcelona**

APARTADO, 256
 Calle Cortes, 557, 559 y 562

LA CATALANA

Sociedad española de seguros contra incendios a prima fija
 Fundada en 1865

Capital suscrito.	5.000'000 Pesetas
id. desembolsado.	1.500'000 ,
Reserva estatuaría.	1.000'000 ,
Reservas técnicas.	3.256'375'40 ,
» de previsión y garantía.	1.401 537'96 ,
Primas netas.	7.808'639'76 ,
Siniestros indemnizados hasta 31 Diciembre 1917	27.893'465'32 ,

Domicilio social: Rambla de Cataluña 15 y Cortes, 624
 BARCELONA

Autorizada por la Inspección de Seguros en 29 Marzo 1916

Agencia general en FIGUERAS

Don Salvador Bosch y Roig

Périto - Profesor Mercantil
 Matadero Viejo, núm. 4, principal

Seguros incendios, vida, dotes y rentas. - Accidentes y responsabilidad civil. - Transportes (marítimos y terrestres). - Capitalización y ahorro. - Robo, inutilización y utilidades, etc., etc.

Escuela Práctico - Mercantil

Matadero Viejo, núm. 4. - FIGUERAS
 fundada en 1884 y dirigida por

D. Salvador Bosch y Roig

Périto-Profesor Mercantil - Profesor del Instituto

Enseñanza moderna, rápida y completa de Cálculo Mercantil - Teneduría de libros. - Reforma de letra. - Correspondencia y prácticas de escritorio. - Mecanografía. - Idiomas.

Terminados los estudios y previo examen de aptitud, se expide a los alumnos el correspondiente Diploma - Título de Tenedor de Libros.

Conferencias de las Asignaturas del Bachillerato y Magisterio y preparación para carreras especiales.

CLASES ESPECIALES PARA SEÑORITAS

Durante todo el día clases para el repaso de la primera enseñanza.

La Escuela Práctico - Mercantil facilita colocación en el comercio a todos aquellos de sus alumnos que se distinguen por su buena conducta y aprovechamiento.

Consultas y peritaciones mercantiles, inspección, reconocimiento y redacción de documentos de comercio y arreglo de libros de contabilidad.

Cultivadores «Jean»

Agricultores: Los olivos no producen, los viñedos nos dan escasas cosechas y aún el vino se vende a bajo precio y los cereales dan poco. Entonces ¿qué hacer?

AUMENTAR los rendimientos y gastar doble menos, aplicando el «Método de Cultivo Jean», que ha dado eficaces resultados a Bru (Carcassonne-Francia), durante más de 20 años que monsieur Pierre Jean, de Bru, lo practica.

Usando El Cultivador «Jean», 7 horas de labranza cada año bastan para tener en perfecto estado una «vesana» de terreno, sean olivos, viñedos, o tierra destinada al cultivo de cereales; por hectárea 30 horas de trabajo anualmente.

Con este nuevo método de cultivo, se logra gastar menos y obtener mejores cosechas, ya que este procedimiento favorece el desarrollo y trabajo máximo de los microbi-aerobios, permitiéndoles preparar constantemente alimentos abundantes y sanos, necesarios a las cosechas presentes y futuras.

La tierra y la atmósfera de sí mismas, tienen materias, mientras se sepan aprovechar, para obtener excelentes cosechas.

Quien desee presenciar esta clase de cultivo, se le encarece pase los viernes, de 3 a 5 tarde, por Armadás (Quinta Pagés), o pedir informes al representante MIGUEL MARISCH, por San Miguel de Fluvia. - ARMADAS (Gerona).

Constructor: **PIERRE JEAN**, Route de Toulouse, 18
 CARCASSONNE (Francia).

Asamblea de Propietarios olivareros

Conforme habíamos anunciado en nuestro último número y en circulares, el día 9 del actual, a las 11 de la mañana, dió comienzo la citada Asamblea, en el primer piso de la Cámara.

Presidía el Excmo. Sr. D. Onofre Pont, presidente de la Diputación provincial, el cual manifestó que la Asamblea no tenía otro objeto que hacer ver la conveniencia y necesidad de ejecutar mejor la elaboración de nuestros aceites, si se quiere que su venta sea más factible en los mercados extranjeros, y que siendo varios los factores que intervienen para lograr ese buen resultado, el Sr. Valls, Ingeniero Jefe del Servicio Agro-nómico, y el Sr. Vayreda, perito del Consejo de Fomento, tratarían el asunto en lo que hace referencia al cultivo del olivo, y al final, dijo, os diré algunas palabras respecto a la manera como debe elaborarse el aceite para que éste reuna buenas cualidades. Seguidamente hizo uso de la palabra D. J. Aquí Vayreda y dijo:

Es convenient abandonar el cultiu de l'oli-vera a l'empordà?

Segurament aquesta pregunta seria contestada afirmativament per la majoria dels nostres cultivadors degut a la decadència que actualment passa aquest cultiu al nostre Empordà; aprofitant doncs l'oportunitat d'aquesta conversa, faré algunes observacions encaminades a demostrar la conveniència de millorar aquesta riquesa que es perd i que com a bons empordanesos tenim obligació de restaurar i defensar.

Ja sé que l'ambient general serà contrari a les meves manifestacions. Oportunament aquesta comarca es Asoba enclosa dintre la regió privilegiada de l'olivera, de condicions geogràfiques ben limitades en el mon dels cultius; els seus productes son d'un valor creixent cada dia mes apreciats, l'oli d'oliva que ens introduïren els grecs ha estat per els nostres passats llum, calor, aliment i medicina, i en l'espiritual flama viva, pregaria i sagrament, es i serà el rei dels olis vegetals, tal com regalima del fruit assaonat de la preciosa planta de Minerva, mai no podran imitar les preparacions industrioses dels homes, ni en qualitat podràn competir els altres productes similars. Es per això que el seu pervindre té totes les seguretats d'assolir les recompenses.

L'olivera és la planta apropiada al nostre sol adaptada de centúries a les nostres terres; és el símbol de la fortalesa i de la pau; ella ha ensenyat al pagés de les nostres garrotxes el sofriament, la constància i l'estalvi. El Congrés de Roma que s'acaba de celebrar, ha nomenat patró de l'olivicultor a St. Francesc, perquè sota les oliveres d'Assis va practicar i perfeccionar les seves excepcionals virtuts. Es el mes resistent dels fruiters, s'adapta a tots els tractes i a totes les terres que no tinguin un exces d'unitat; resisteix amb edificant resignació les adversitats dels temps i els atropells dels homes; es l'única planta que sap tornar bé per mal donant encara al-

guna collita escadussera al pagés que l'abandona i la maltracta. Es insubstituable a les terres seques i pobres; les plantes milenaries que tenim, demostren que aquest cultiu ha passat dies de gran prosperitat i l'oli constitua la primera riquesa de l'agricultor empordanès.

La vida dintre la societat dels homes sofreix com en el cultiu de les plantes, grosses modificacions. Els qui a elles no solen atemperar-se son obligats abandonar el cultiu. Què diria un vinyater de dues centúries enrera que comparés el seu cultiu amb les pràctiques que ha de seguir el vinyater d'avui? Doncs així com amb la vinya s'ha estudiat i comprés la necessitat d'intensificar el cultiu, d'empaltar-lo sobre el bord, d'escollir bones varietats, de curar-li les malalties, i és per tot això que tenim vinyaters i podem encare collir raims. A l'olivera li ha passat tot el contrari; ningú no se n'ha preocupat, la intensificació del cultiu de les terres bones ha fet oblidar les atencions a les inferiors; no s'han fet plantacions noves ni reemplaçar les faltes de les plantes mortes; les malalties s'han apoderat dels olivets, i com que allà on no hi puja joventut s'estén la mort, la falta de producció s'ha accentuat cada dia mes. Son molts els que creuen que les oliveres totes son iguals, ignorant que existeixen varietats que amb les mateixes atencions que donem al Argudell, ens dobrarien la producció.

El nostre primer problema a resoldre, doncs es saver obtenir de l'olivera bones i regulars collites, propagant amb varietats escollides apropades a cada localitat criant-les bé; amb podes anyals ben enteses, cultiu esmerat, adobades completes, sense descuidar mai la sanitat de la planta, aprenent de collir el fruit a temps per tal que arribi al molí en les millors condicions de frescor i sanitat.

Per això el Consell Provincial de Foment de Girona, entenen que abans d'impulsar la bona elaboració dels olis, convenien algunes campanyes preparatories per a orientar i aixecar l'esperit abatut de l'olivicultor de la nostra terra, a escampat camps experimentals per tots els indrets de la Província on es cultiva l'olivera, ensenyant a practicar tots els anys la bona poda, a combatre les malalties, a les localitats que aquestes tenien saturada la producció; ha ensenyat la ràpida renovació dels olivets vells, aplicant l'empeit de bones varietats (procediment que permet aprofitar les arrels de la planta vella, de soca malalta i utilitzar, a profit del propietari, el producte de les llenyes inútils). Te una estació agro-olivarera on es cultiven mes de trenta varietats escollides posades sobre peus nascuts de pinyol, s'estudien comparativament, les més productives, les de millor fruit, les més primerenques, les resistentes al fred, a la secada i a determinades malalties, per divulgar-les mes tard entre les diverses localitats de nostra regió olivarera. Ha ensinistrat una brigada de podadors i empel·tadors, encarregada d'aquests camps experimentals i disposada sempre a donar lliçons pràctiques a tots els que sentin desitj de conservar i millorar aquest cultiu.

Aquesta feina educativa de renovació, avança molt lentament perquè topa amb la natural resistència que troben totes les inno-

vacions i amb la desconfiança del cultivador que sent més ànsies de destrucció que de renovació.

M'he convençut en aquest viatge recorrent les comarques olivareres d'Itàlia, que el miraclo de fer tenir olives a les nostres oliveres depen únicament de la nostra voluntat: l'odi que inconscientment sent per l'olivera el nostra cultivador ha de canviar-se amb amor, la fe treball i constància, poden aconseguir el que resulta un impossible.

Primer tenim de convencer al nostre cultivador que l'olivera és un fruiter i no una planta forestal; que la poda que s'acostuma es fa a l'enrevés i que un olivet necesita moltes mes atencions que una sureda.

Si el gran mestre Columela visqués entre nosaltres ens repetiria la seva màxima coneguda de tots: «el que treballa l'olivera li demana fruit, el que la treballa i l'adoba li demana amb insistència; si a més de tot això la poden, l'obligaren a donar fruit», per avui afegiria: si feu tot això, tampoc no tindreu fruit; si teniu les vostres plantes malaltas, es indispensable prevenir i curar les malalties.

Per ésser més remunerador el cultiu d'aquesta planta hauria d'estar intimament lligat amb la ramaderia, no perquè els olivets serveixin de pasturatge en perjudici de la planta com s'acostuma en algunes localitats, pero si per obtenir farratges de primavera amb la sembra de llugúminoses. La nostra regió olivarera està formada de terres diferents segons les localitats, desde les asotellades costes de Roses, amb terres grafiques, als faldars arrecerats de la Mare de Déu del Mont, amb terres argiloses i calcàries dels turons sorralosos de Bagur, a les pisarrosoes de les Guilleries, agafa una escala de terres variades de condicions de clima i geologia ben diferent. Puja el cultiu de l'olivera a la nostra província a més de 600 metres sobre el nivell del mar. Aquestes variacions de clima i terra indiquen la necessitat de cultivar varietats diferents adaptades segons llurs condicions a cada una d'aquestes terres. Tots sabem per experiència que en les conques fluvials i terres de certa humitat l'olivera es troba la major part de l'any sense fulles amb els troncs coberts de vegetacions parasitaries el raim floral com la major part dels anys sense deixar fruit degut a les repetides invasions de *l'ull de gall* (cicloconúm).

En aquestes localitats convindrà conrear una varietat resistent a la malusa, establir com a norma de cultiu una sulfatada de caldo bordalés abans de la primavera (març) i l'altra a tardor (octubre).

A les comarques casticades de la tramuntana haurien de propagar-se les varietats resistentes a la ventade i a cada una escollir les més primerenques, de fruit més gros que son de mes fàcil recollecció i amb que es poden obtenir els primers olis que son sempre els mes apreciats al mercat.

A les terres rocoses on les roques obliguen antigament a les cavadures perquè l'arada no hi pot entrar, com son els garrigols de Llers i Avinyonet, que avui s'ha arrencat l'olivera per deixar aquelles terres ermes, podien aqueixes plantes donar bones collites sense necessitat de cultiu, solament amb la poda anyal i adobs; aquest sistema mixt de cultiu l'he vist practicar

amb molt bons resultats en algunes comarques muntanyoses i de terres calcinades d'Itàlia, semblants a les de Llers més dolentes. Això vol dir que l'olivera s'adapta a totes les terres i a diferents condicions de cultiu i de cap manera s'ha d'arrabassar allà on no pot ésser substituïda.

Crec d'ors que no podem abandonar el cultiu de l'olivera a l'Empordà i cometem una gran falta en contemplar indiferents com es perd a les nostres mans aquesta riquesa. Per això demano als socis de la Cambra Agrícola de l'Empordà, que formen dintre la mateixa una agrupació d'olivicultors, que la seva missió sigui fomentar, defensar i millorar el cultiu de l'olivera.

No vull molestar-vos; únicament permeteu-me que llégeixi els deu manaments que ha de tenir present el bon olivicultor publicats per el Professor italià Mario Marimucci.

1. Planta'm de pinyol i creixeré sà i robust.

2. Per empaltar-me tria les varietats més resistentes i productives.

3. Prepara'm bé el lloc on haig de viure tant de temps.

4. Mira de no escatimar-me l'aliment necessari.

5. Procura que no em manqui l'aigua ni aire a les arrels.

6. Prefereixo viure sol, que mal acompanyat.

7. Poda'm lleugerament un cop cada any.

8. Prepara amb temps la meva substitució.

9. Defensa'm de les maluses i cura'm a temps.

10. Així produiré.

Seguidamente hizo uso de la palabra el Ingeniero Jefe del Servicio agronómico de esta provincia D. José M. Valls, y dijo:

L'Empordà en particular i tota la província de Girona, ha perdut la fe en l'olivera creient que mai més tornarà a produir fruit i aquesta perdua es el més gros obstacle que trobarem per a tornar al conreu de l'oliver les hores de la prosperitat perduda. Parleu amb qualsevol propietari o masover, poc vos escolta sense ni arripiar-vos a escoltar, vos dirà que no hi ha res a fer; que l'oliver deu arrencar-se.

Y ciò es una gran equivocació. L'oliver avui es un fet cert que no dona o dona poc, pro es igualment cert que al oliver no s'hi fa cap cuidado per que dongui ja que es poda malament, ni s'abona gens i amb prou feines es conreua. Y quan algú creient fer qui sab què, es decideix a fer el favor de deixar-se podar un arbre per els tècnics, tot i rient-se'n interiorment, creu que amb això ja s'ha acabat la feina.

En el meu darrer viatje, recorrent comarques olivareres basanes ben parescudes a les gironines i tot sentint els agrònoms italians contar-nos l'estat d'aquelles oliveres uns anys antes, jo pensave amb el nostre cas... Doncs deu anys de cuidados han sigut prou per regenerar un olivet diu el Prol Bracar... Y aquí qui fa quelcom, qui es deixa podar alguna branca es creu que ja s'ha acabat tot.

Y es ben lamentable per quan enfront de l'idea general avui extensa per pais, el conreu de l'olivera si trova una comarca aproposit es a Girona i al Empordà. L'oliver demana la fane al hivern quant ja el pagès ha fet les sembres del blat i mentres espera el temps per a fer les sembres d'istiu; ocupa les doncs en temps que res sabrien que fer i fins es moralitzador. ja que done treval als homss que pot-ser sense aquesta planta es trovaria amb uns mesos al any que no sabria en que ocupar-se... Y l'olivera es la planta de més perdre al nostre pais; l'oli deu anar i anirà car i d'oli d'olive es Espanya la primera nació productora del mon.

Pro la veritat es que les oliveres gironines, avui d'oli en fan poc i jo tinc que dir-vos que lo poc que

fan demostrar lo que farien si es portaven com cal, si fos possible treurel al agricultor aquesta vena que tapa llur vista tal com estan avui les oliveres, d'olives en poden fer poques i sembla ben estrany que en fasen cap.

L'olivera floreix i fa fruit sobre el brot de l'any passat. Perquè? Per que Deu al fer-ho ho volgué així. Feu que la planta tingui brot tendre, brot nou i tindreu olives sempre? Si les cuideu, sempre. Y si no ho voleu creurer, pregunteu, aneu un dia per Lleida, per Tarragona i ho veureu. Lo brot vell les plantes revallides no poden produir, no produueixen. Y aqui tant si voleu, com no, tant si ho creieu com si no voleu creurer-ho, tenim l'olivera revellida, no tenim brot tendre, no podem tindre fruit.

Pro les malalties s'emportarien tota la collita, sentiu parlar tot seguit. Penseu que passa amb la vinya quan com ar sucedeix una mala anyada s'emporta la collita; lluny d'abandonar la vinya, lluny de pensar en arrencar els ceps es aleshores quan es cuiden millor, es aleshores quan es fan gran gastos... Y voleu dir-me perque amb l'olivera ha de fer el pages cosa contraria que fa amb la vinya.

Y jo crec encare, servo encare la fe que uns homes trobarem que'n ajudaran fer les proves definitives i que aleshores seran molts que es condoldran haver arrencat unes plantes, per a fer quatre pessetes d'un capital, d'una llenya, que podrien fer-ho del interés, del oli que podrien donar cada any aquestes oliveres si fossin portades com es degut.

Com es podrà fer aquest miracle? Costaría molt de fer? Ben sencill. A tot-hom que volgués arrencar oliveres jo aconellerie que per compte d'arrencar, les talles poc mes amunt de terra mellores fent la talla cap Abril o Maig per a poder empellar-les després de millors varietats més productives i mes fines. Sembrar entre mitj d'aquestes soques i esperar... esperar ben poc temps ja que la creixensa de les noves plantes serie molt mer ràpida que no es creu pas la gent... Y l'arbre nou es podrie cuidar, deuri cuidar-se... Cinc, sis anys i el canvi s'hauria fet. Cinc, sis anys i l'odi d'avui, fora amor, fora afecte de les oliveres.

Perque no fer aqueste prova? Per que no posar aquesta mica de fe en una cosa que en canvi de lloc ha donat uns resultats tan esplendits?... Per res; per mandre, per rutina, per tossuner... Un anunci de pel·licula que fa pocs dies podia veurer tot-hom als diaris i que es podria aplicar al cas *Nobleza batarra* on la *testarudez aragonesa* dalt d'un burro per una via de tren mentres un tren xiula darrera, tot rient hi diu *Xufla Xufla como no te apartes tu...* Y arriba a l'estació i mentres el baturro segueix recta per una via, el tren al trobar el desvío i fer son camí per l'altre, pasa al costat del baturro que diu sonrient. *Mira si se apartó.*

Quants cops la gent abnegada que va devant obrint-se camí sent un present comentari, quan per rahons naturals els retrassats de que res fan es troben quelcom que no esperaven... Yo també en tinc d'olivers diuen i amb tot i no haver fet coses noves... Cuantes en tindrieu més si les haguessin fetes... Perque nos cápiga dupla; per baturro, per testarudo que fos, en atrepar-lo el tren l'aixafaria si la casualitat no posava per mitj un desviament...

Ens escoltarán els interessats? Lo que a Italia havem sentit i local podra fer-se aqui? Nosaltres haurem complert nostre deure exposant-ho; al'á els que no vulguin escoltar nos, quant menys nosaltres haurem complert nostre deure com ciutadans i com a patriotes, defensant una riquesa nacional!».

Hizo uso de la palabra, después D. Carlos Jordá, en representación del Consejo provincial de Fomento, recomendando a los propietarios para que se unieran todos para la mejora de sus olivares, combatir las plagas que los atacan, teniendo la seguridad de que no les faltara el apoyo de la Exma Diputación provincial, a cuyo efecto aprovecho la ocasión para dirigir un ruego al presidente del acto, Sr. Pont, por ser el presidente de la misma, para que nos presten todo su concurso, ofreciéndoos, como otras veces, el del Consejo provincial de Fomento.

Acto seguido se levantó el Sr. Pont, presidente de la Asamblea y dijo:

Senyors del Consell Provincial de Foment i de la Cambra Agrícola, Autoritats.

Senyors: Invitat per l'I'lustre President del Consell Provincial de Foment i d'aquesta Cambra Agrícola, el meu bon amic D. Eusebi de Puig, per pendre part a aquesta Assamblea, he dubtat primer, abans d'acceptar, tenint en compte que en ella intervenen persones de tanta il·lustració i competència com ho són els senyors Inginyer Agrònom de la Província señor Valls i el Pèrit Agrònom Sr. Vaireda, però per deferència a les dites persones i a les entitats per ells representades, on hi compto tants excellents amics, i també pel meu desitg de portar el meu gra de sorra a la regeneració de la nostra olivicultura, m'he decidit a portar a aquesta Assamblea els meus modestos coneixements sobre l'oli d'oliva. Casi tot lo que jo vos pugui dir, és solsament zo que l'experiencia m'ha ensenyat; sóu coses que tots ho saben, però, malgrat de ser tan sencilles, tan vulgars, no tothom les practica i si a force de repetir-ho es consegueix que els agricultors posin en pràctica ço que fan en les Nacions més adelantades en la matèria objecle d'aquesta Assamblea jo me donaré per molt satisfet, si en quelcom hi he contribuït.

(Continuará).

Avecura

(Nom registrat)

l'únic preparat eficaç contra el
Colera, Pigota, Pepida,
enfemets del fetge, de les
GALLINAS

Y DEMES AUS DE CORRAL

Engreixa i les fa més ponedores

Frascos 1/4 litro 2 pesetas

Frascos 1 litro 4·50 pesetas

Demanis en

Farmacies i Droggeries i Cambra Agrícola

Preparat per

M. PRESAS Palafrugell (Girona)

Almendros ingeritos mollar extra, muy productivos y de casca dura. También avellanos barbados de la clase «Muela de Lobo», de 3 a 4 años.

Dirigirse a D. Baltasar Molar, calle Magre, 11. Figueras

Comercio en Frutas y Hortalizas
Ajos, Cebollas y Patatas

Eusebio Tubau
Mercado Central del Borne
— B A R C E L O N A —

Se desea Colono o Masover para un Manso de Caldas de Malavella ofreciendo buenas condiciones.

Para informes, dirigirse a esta Cambra Agrícola

Imp. E. Casellas.—FIGUERAS

JTres Triunfos en la Medicina Veterinaria!

No mas linimentos, aceites ni tópicos.

Empléese siempre solo.

Resolutivo Rojo Mata

Cura:

Espanoas
Torceduras
Sobredonos
etc etc.
Antes de usar el Resolutivo Rojo MataBole pequeño
Ptas 1.50
De venta en
Farmacias y drogueríasBole grande
Ptas 2.50
Después de usarloSiempre cura
Jamás depila

Siempre cura.—Jamás deja señal.—Mejor que el fuego.
Miles de curaciones a una sola fricción.—Cientos de certificados lo acreditan.—Hace abortar Pulmonias y Anginas en 24 horas.

Anticólico F. Mata

á base de Cloral y Stovaina

CURA: Cólicos e indigestiones en el ganado.

Rápido en su acción.—Seguro en su empleo

Cicatrizante "VELOX"

Hemostático, Cicatrizante y antiséptico poderoso.—Cura: Llagas, úlceras, rozaduras.—Todos registrados.—Exíjanse envase y etiquetas originales.

Depósitos: Andreu, BARCELONA.

MADRID: Pérez Martín y Martín y Durán.

Venta: FARMACIAS Y DROGUERIAS

El autor remesa, libre de todo gasto a reembolso, desde 6 botes o frascos.

Muestra gratis a disposición de los Sres. Veterinarios.

Gonzalo F. de Mata, Farmacia - Laboratorio LA BAÑEZA (León)

Agricultores:

No olviden que la Trilladoras y Calderas construidas en Francia por la casa

Lotz Fils de l'Ainé de Nanies (Loire Inferieure)

han dado la máxima satisfacción a los señores compradores de la provincia de Gerona.

Los motores DOLO construidos en Francia por la casa

Douge de Besançon (Doubs)

son los mejores para hacer funcionar las Trilladoras porque son muy económicos y tienen la mayor regularidad en la velocidad.

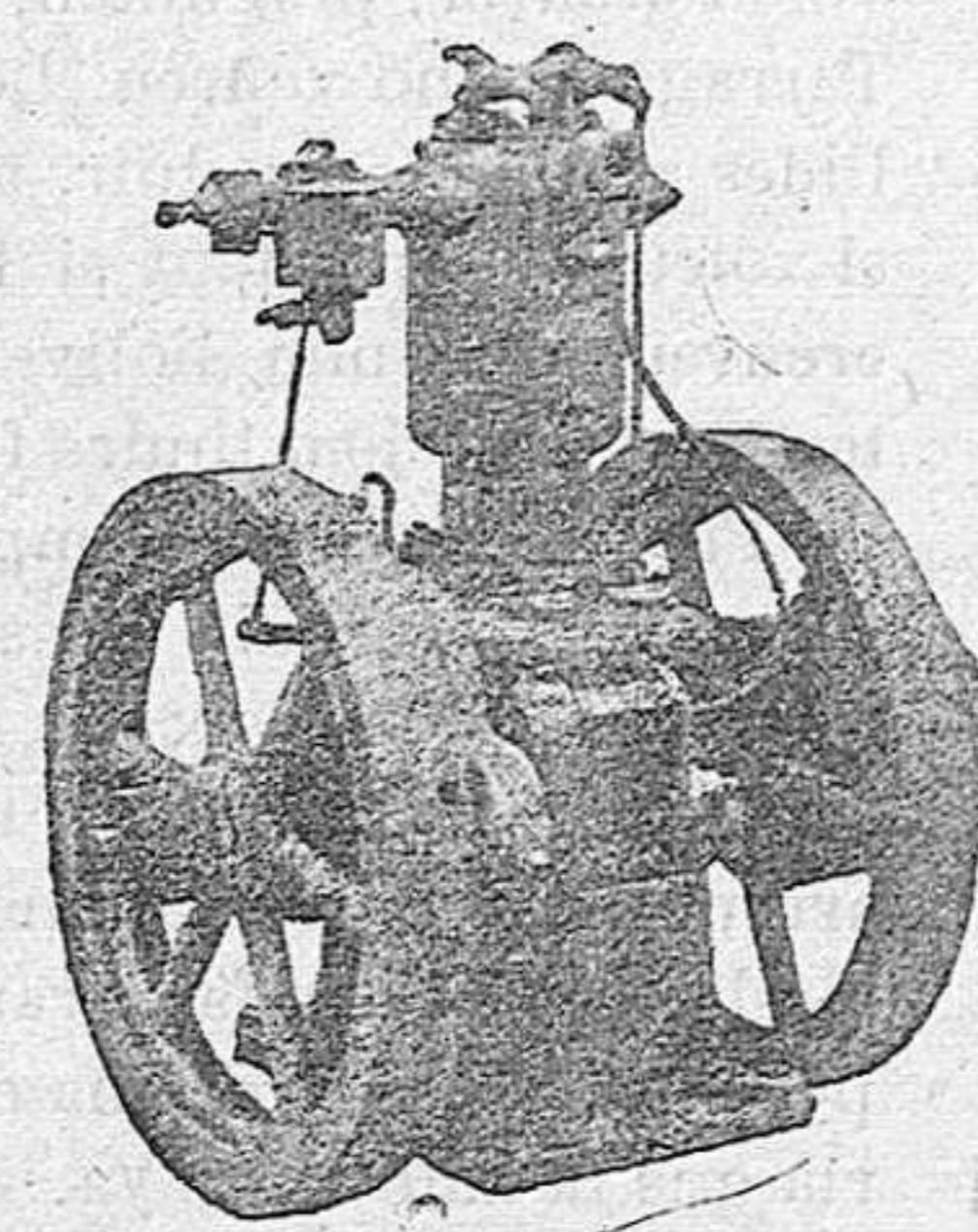
Para datos y pedidos dirigirse al representante:

Mr. Jean Cruzet

Maureillas (Pyrénées Orientales), Francia.

Motores Vellino

a gasolina, benzol, alcohol y gas
SIN COMPETENCIA PARA USOS AGRICOLAS
PEQUEÑA INDUSTRIA Y ELEVACION DE AGUA

El único motor cuyo valor práctico es acreditado por más de 3.000 clientes en España.
PEDIR LA LISTA DE REFERENCIAS DE DICHOS CLIENTES, ES EL PRIMER PASO QUE DEBE DAR TODO INTERESADO EN COMPRAR UN MOTOR

Se construyen tipos entre $1\frac{3}{4}$ y 42 caballos
Consumo garantizado no excediendo de 250 gramos
de gasolina por caballo-hora.

Grupos electrógenos "Electror"
para alumbrado de fincas, casinos, conventos, etc.

Proveedor de la marina de Guerra y Ejército Español

Instalaciones completas para elevación de agua

Laboratorio VELLINO

Instalaciones completas para elevación de AGUA

Provenza, 467-Teléfono, 336-SM.

Barcelona

FELIX JAUME GELAERT

FIGUERAS — HIERROS - ACEROS - FERRERIA - BATERIA COCINA - FUNDICIÓN

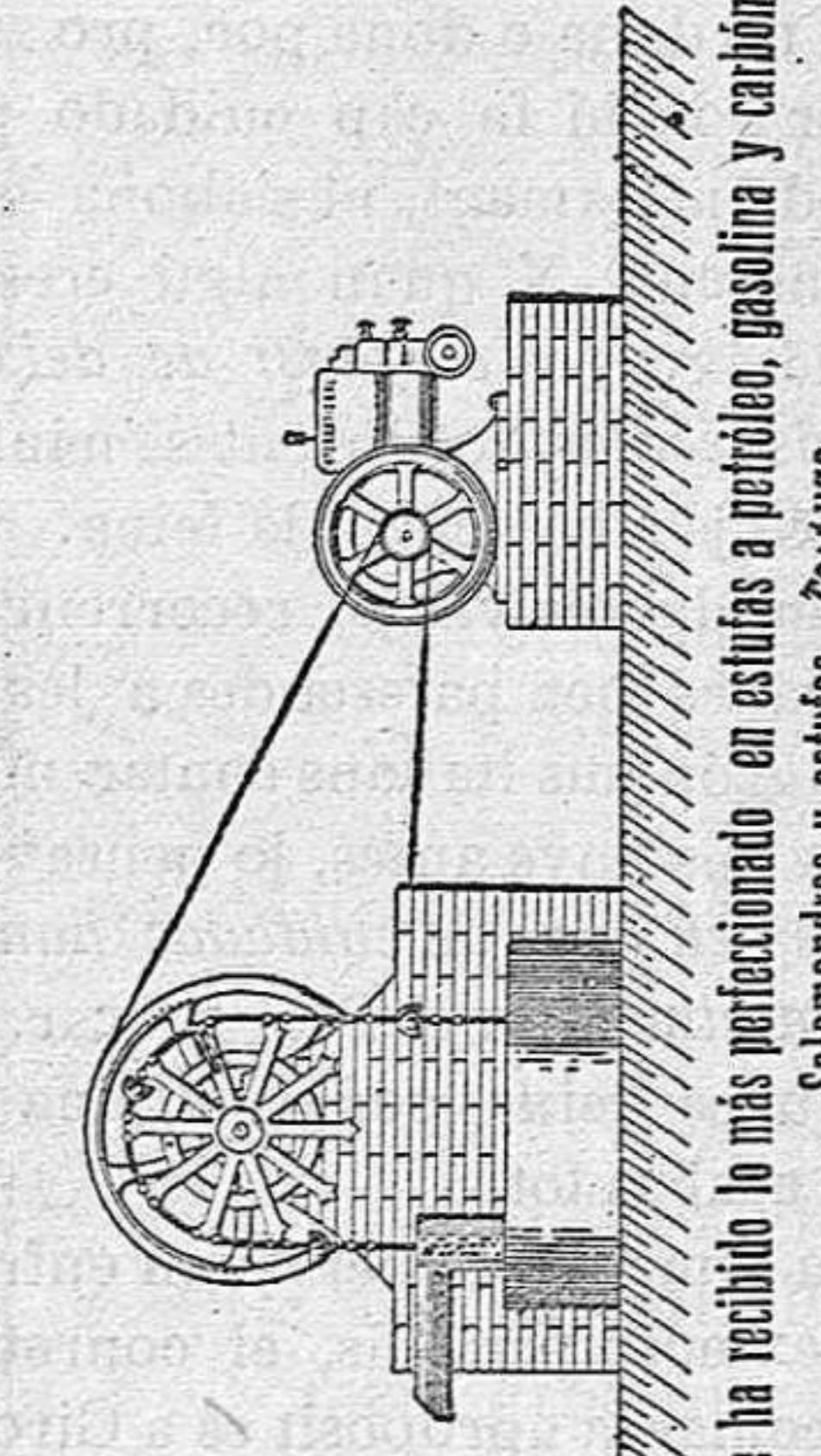
MAQUINARIA AGRICOLA

Bombas recorridas accionadas por motores INTERNATIONAL.

Pulverizadores
y
Torpilles
Vermorel

Marmistas
económicas
con horno

Gradas
Arcos
Desgranadores
Molinos
Trituradores
Tractores

Se ha recibido lo más perfeccionado en estufas a petróleo, gasolina y carbón.
Salamanquesas y estufas para uva.